

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea :
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese :
Jof'a si Duminec'a.
Pretulu abonamentului :
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu **XLI**.

Se prenumera :
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile :
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 23.

Joi, 23 Martiu | 4 Apriliu

1878.

Unu micu respunsu.

Brasiovu, 3 Apriliu 1878.

Este o aparintia pe catu de interessanta, pe atatu si de naturala, ca tota press'a maghiara se ocupa acuma cu mare predilectiune, amu póte dice chiaru passiune de cestiunea neintielegerilor russo-romane. Maghiarii se simtu, trebuie se marturisimu, satisfacuti prin aceea, ca potu dice acuma catra romani: éta ce v'au adusu aliantia cu russii! Nu voimu se esaminamu déca imputarile ce le facu ei romaniloru au unu caracteru amicabilu séu nu, credemu inse, ca erá cu multu mai consultu, mai demnu si mai nobilu din partea loru se se fi marginitu a face din atitudinea Russiei fačia de Romani'a capitalu pentru politic'a esterióra, nu si pentru cea interióra. Dupa ce inse compatriotii nostri in man'a caror'a se afla astadi destinele patriei nu se sfiescu cu tota seriositatea timpului a face din cestiunea Basarabiei o sperietóre pentru noi romanii din Transilvani'a si Ungari'a, voru intelege, ca nu potemu tacé la tóte espectoratiunile diarielor loru. Vomu respunde dér' astadi cu cateva cuvinte lui „Kelet“.

„Óre vi se voru deschide in fine ochii, cari nu voieau se véda? Voi, cari la caderea Plevnei a'ti arsu focuri de bucuria in Brasiovu, a'ti beutu mare aldamasiu la Clusiu, ati impuscatu cu pivele la Topanfalva, cari ati banchetatu si toas-tatnici si colo, veti fi óre in stare a trage macaru acuma consecintiele din faptele russului?“ — intréba „Kelet“ in primulu seu articulu dela 30 Martiu, vorbindu despre visit'a dloru Ghic'a si Sturz'a la Buda-pest'a si despre impressiunea ce va fi facut'o portarea Russiei fačia cu Romani'a la toti romanii si in specialu la acei'a din Transilvani'a si Ungari'a.

Ce conchidemu noi din portarea brutala a russilor? In privintia acést'a nar' mai trebui se fia in dubiu „Kelet“. Maghiarii au recunoscutu deja in gur'a mare, ca pericolulu ce amenintia statulu romanu din partea Russiei este unu periculu si pentru patri'a nóstra, ér' cu deosebire pentru popórele neslave ale ei. Si óre nu ne numeramu si noi romanii din Transilvani'a si Ungari'a intre aceste? — Dér' „Kelet“ voiesce se scie al'ta, elu voiesce se afle déca esperientiele triste ale fratiloru nostri din Romani'a nu au avutu cumva influintia asupra atitudinei nóstre viitóre fačia de compatriotii maghiari.

Da, au avutu unu efectu, nu inse pe care ilu voiesce si doresce „Kelet“ ci cu totulu altulu. Conclusiunea ce o face diariulu din Clusiu nu e nicidecumu logica. Elu dice cu alte cuvinte: Romani'a n'a fostu multiamita cu sórtea ei, care o legá de Turci'a si eata ce a patitu, de aci poteti se invetiati si voi romaniloru din Transilvani'a si Ungari'a ce pericule ve astépta déca veti continuá a fi nemultiamiti. „Si la noi, dice „Kelet“, catu de multu s'au totu plansu asupra nedreptei asupriri si tiranii. Inzedaru amu cerutu dovedile pentru aceste acusari si in loculu acestora amu auditu repetitu acusari peste acusari. Se voru deschide óre ochii acei'a ce nu voiescu se véda?“ etc.

Ochii romaniloru s'au deschisu de multu. Ei au inceputu deja se véda totu mai claru. Vedu si pericolulu ce amenintia din partea slavismului nu numai pe elementulu loru, dér' mai cu séma si pe elementulu maghiaru si conchidu astfelu: Este unu interessu vitalu pentru maghiari, cá in fačia pericolului comunu se caute a se impacá cu nationalitatile nemaghiare din acést'a patria de se póte cu-o ora mai înainte. In specialu ei sunt arisati la aliantia cu popórele neslave déca voiescu se fia cumva inghititi de valurile oceanului slavicu. Ei ar' trebui dér' in prim'a linea se se gándesca a multiami pe romanii din Transilvani'a si Ungari'a. Esperientiele ce le-a facutu Romani'a cu russii ar' trebui se fianumai unu memento pentru maghiari, cá se grabésca a restabili pacea interna intre nationalitritile patriei, pana candu

inca nu este prea tardiu. Aceste ar' fi credemu, conclusiunile logice trase din faptele mai recente ale Russiloru.

„Kelet“ asigura inse ca n'a capetatu inca dovedi despre aceea, ca noi amu fi in adeveru asupriti, ca amu avé dreptu a fi nemultiamiti cu sórtea nóstra!? Candu li se voru deschide si compatriotiloru nostri ochii si urechile si candu voru recunosce ei, ca o politica, care este órba pentru interesele de vieatia ale popóreloru patriei, periclitéza viitoriulu acesteia in gradulu celu mai supremu? Credu ei, ca noi de fric'a russului vomu renunti'a acuma la drepturile nóstre?

In adeveru, ori-catu de mare e inimiziti'a intre russi si maghiari, ori-catu de multu difera caracterulu cazacului de acel'a alu betyarului ungaru intr'unu punctu se unescu amendou in poff'a de a domni de a-si asservi si a-si assimilá rasele straine ce-i incurgiura.

Tractatulu dela San-Stefano si Romani'a.

Siedinti'a adunarei deputatiloru de Mercuri 15 Martiu st. v. este fórté memorabila, pentru ca in acést'a siedintia a facutu guvernulu romanu categoric'a declaratiune, ca Romani'a nu recunosce de obligatoriu pentru ea tractatulu de pace russo-turcescu. D. Pache Protopopescu a adresatu adeca ministrului de esterne o interpelare in privintia atitudinei ce are ds'a fačia de conditiunile pacii si in specialu in privintia acestoru conditiuni: 1. in ceea-ce privesce prisionierii. Vedemu dice, ca pacea s'a inchiaiatu si prisionierii turci stau inca pe teritoriulu nostru pe contulu tierii, pe candu pentru despagubirea cheltuieliloru de rebelu, ce ni se cuvine, nu se dice nimicu seriosu. 2. Vedemu o stipulatiune in tractatulu de pace, relativa la pasagiulu trupeloru russe pe teritoriulu nostru, pe timpulu catu voru ocupá Bulgari'a. Acestu punctu este capitalu pentru tier'a nóstra, fiindu ca pune in jocu drepturile si independintia nóstra. De aceea róga pe d. ministru de esterne se binevoiesca a aretá, ce crede dlui in privintia tractatului dela San-Stefano. D. ministru de esterne Cogalniceanu a respunsu indata dlui Protopopescu. Vorbirea lui scurta dér' cu atatu mai importanta in momentele de fačia o reproducemu aci din cuventu in cuventu:

„Socotescu, dloru deputati, — dise d. minlstru — ca in o asemenea cestiune si in fačia unui asemenea tractatu, care lovesce din mai multe puncte drepturile si interesele tieriei nóstre, netiindu séma de sacrificiele facute de noi, sacrificie de bani, de sange si de totu felulu, nici de inlesnirile ce amu datu aliantiloru nostri, fie-care din d-vóstra, cá si fie-care romanu, la intrebările facute prin acést'a interpelare gasesce in inim'a s'a respunsulu: O complecta durere, o energica hotarire de a ne opune la totu ce lovesce drepturile nóstre (aplause prelungite.)

„Dloru nu putému, fara a avé ceva certu, a luá o hotarire scrisa; hotarirea nóstra inse era luata chiaru in fačia celoru ce vedeamu prin diare, ca-ci din nenorocire aceste stipulatiuni ale tractatului de la San-Stefano pana eri au fostu reproduce in felurite variante. De abi'a eri au sositu diarele de la San-Petersburg, care coprindeu textulu oficialu alu acestui tractatu. Textulu oficialu, o declaru, si cá ministru si cá romanu, a fostu inca mai durerosu, mai estremu de catu versiunile ce vediuramu pana atunci prin diare.

„Domniloru, despre cestiunea Basaraciei credu, ca este de prisosu se mai vorbimu. Nu transigemem u data cu capulu. (aplause prelungite). Inse nu este numai atatu. Noi amu tractatu cu imperiulu rusu, cá se invoimu trecerea pe la noi a armatelor sale si cu altii se hotarasce retragerea! Cumu putemu noi suferi acést'a? Nu cá ministrii, ci cá romani, nu putemu a primi, cá tier'a nóstra se servésca de etapa doui ani de dile

pentru o armata, care ocupa o tíera cu porturi la Mare si la Dunare fara se mai aiba nevoía a mai trece pe la noi. (aplause). Prin urmare, ve inchipuiti fórté bine, ca aci numai e vorba de acele negociari, pe cari prudentia diplomatica le-ar' cere in alte impregiurari; noi toti in consiliulu de ministrii, de indata ce am vediutu stipulatiunile tractatului relative la tier'a nóstra, amu protestatu si vomu protestá. Acestu bicu nu 'lu-amu meritatu! (Aplause prelungite).

„In catu se atinge de prisionieri, la cea d'antaiu scire ce amu avutu, ca pacea este facuta, in compatimirea nóstra amu voitu se punemu pe acesti ómeni in stare de libertate si acést'a compatimire a gasitu impulsione in anim'a antaiului romanu, a Domnitorului nostru, care a inapoiatu sabi'a celoru doui pasi prisionieri ai nostri (aplause). In acelasi timpulu amu telegrafatu ministrului afaceriloru de externe de la Constantinopolu, de la care amu primitu respunsu, ca se va tramite unu comisariu pentru a regulá inapoierea prisionieriloru. Astep-tam venirea comissariului Cu acést'a ocaziune ve facu cunoscutu, ca ministrulu turcu ne-a multi-mitu pentru bun'a tractare, ce au avutu prisionierii turci la noi.

„Noi ne-amu batutu in acestu resbelu, cumu scieau betranii nostri se se bata. Unde soldatii nostri, unde drapelulu nostru s'a aretatu, dupa ce a contenitu sunetulu tobelor si bubuitulu tunuriloru, amu avutu manifestarea recunoscentiei si a simpathiei tuturoru populatiuniloru. La Vidinu, la Basardgie si pretutindeni chiaru populatiunile musulmane ne-au rogatu se mai stamu acolo, si candu amu spusu, ca numai potemu stá, ne-au rogatu cu lacrimi se le dam voia se ne urmeze. (Aplause.)

„Asia dér' dloru, fiti bine incredintiati, ca in acést'a cestiune, in cestiunea drepturiloru tieriei, nu este numai ratiunea, care vorbésce, este si dorerea unanima a tieriei, care vede in tractatulu subscrisu la San-Stefano o lovire, pe care noi nu o putemu primi. (aplause prelungite.)

Dupa d. Cogalniceanu iea cuventulu dlui N. Ionescu si dice: Onor. d. ministru de esterne a vorbitu, cá unu patriotu cu anim'a sfasiata de dorere; eu dorescu se vorbésca, cá unu barbatu de statu, nu cá unu agitatoru, ca-ci acést'a imputare s'a facutu si noi tiebuie se-o respingemu. . . Ceru se ni se comunice corespondintia diplomatica dintre noi si Russi'a, atatu in timpulu armistitiului catu si in timpulu negociatiloru de pace, spre a ne poté pronuntia asupra atitudinei ce tiebuie se aiba guvernulu nostru in fačia Europei. Momentele sunt grave: tiebuie se ne redicamu in picióre cá unu singuru omu la inaltimea eveniminteloru si se aperamu drepturile nóstre, cari stau radimate pe tesaurulu dreptului publicu alu Europei, se le aparamu cu taria si calmu, dér' nu aruncandu cuvinte, cari nu ar' trebui se ésa niciodatu din gur'a unui ministru. Avemu ceva mai bunu de facutu decatu se ne perdemu timpulu in frase entusiastice. Avemu a face o licuidare franco cu poterniculu nostru vecinu si aliatu. . . — D. Cogalniceanu respunde intre altele: „Amu fostu intrebatu ce atitudine am se pazescu in privintia tractatului de pace, si amu respunsu, ca nu potemu se primimu acestu tractatu, care e unu bicu; si pentru-ca amu vorbitu asia, mi se dice, ca sunt agitatoru. Ei bine, atunci voiu dice, me dóre. . . nu ne convine. . . Ce insemnéza acést'a, nu e totu atatu? Dloru, acestu tractatu e pentru noi atatu de neastepatu si ne lovesce atatu de tare, incatu este cu nepotintia cá se se gasésca unu romanu, tora cá se dica totu asia. (Aplause.) Dér' suntemu intrebati ce avemu se facemu? Avemu se declaramu Europei, fia adunata in congressu, fia neadunata, ca tractatulu acést'a dispune de noi fora de noi.“ D. G. Vernescu: si ca nu ne privesce. D. ministru de esterne: „Cumu dloru? Trecerea armatelor russe o reguléza fora noi! Cumu dice

Rusi'a, ca tractéza in numele aliatului sau si apoi dice, ca avem si noi facultatea de a tracta cu Turci'a! Apoi acést'a facultate o avem intotdeauna fora a fi stipulata intr'unu tractatu intre Rusi'a si Turci'a. (Aplause.) Se lasamu pentru altadata cestiunea, déca sunt vehementu séu nu; dér' in cestiunea de fačia nu e glasulu meu, ci glasulu tierii intregi. (Aplause.) — D. Ionescu observa, ca in impregiurarile de fačia trebuie mai cu séma reprezentatiunea nationala se vorbésca, de aceea cere comunicarea corespondintiei diplomatice cu Rusi'a. Protestéza in contra cuvintelor rostite de d. min. Cogalniceanu, ca tractatulu e unu biciu aplicatu pe spatele tierii. Tractatulu e unu lucru nula pentru noi. . . D. primu-ministru Bratianu, iea apoi in aperare pe colegulu seu dela esterne, si se mira cumu d. Ionescu dintr'unu singuru cuventu trage conclusiunea, ca guvernulu cauta a rupe ori-ce relatiuni cu Rusi'a. Ar' dori se póta comunica camerei documentele diplomatice, dér' nu crede ca astadi ar' fi oportunu si prudentu se faca acést'a. D. Cogalniceanu: . . . d. Ionescu me ataca ca amu vorbitu de biciu. Eu amu disu, ca tractatulu dela San Stefano impunendu Romaniei datori'a se lase doi ani trecerea armatei russe din Bulgari'a spre Rusi'a si a schimbabilor din Rusi'a pentru Bulgari'a este unu biciu pentru noi; ca-ci luati armat'a cea mai disciplinata din lume, cea mai blanda, cea mai de zacharu, si nimeni nu veti poté sustiené, ca ocupatiunea unei tieri de o armata straina nu e unu flagelu. Eu in locu de acestu cuventu amu intrebuintiatu unu atatu mai vechiu, acela de biciu. Spuneti dvóstra déca ocupatiunea tierii de-o armata straina nu este unu biciu. . . D. ministru dice apoi, ca va presentá camerei actele diplomatice cerute in momentulu candu voru fi seversite.

In siedinti'a de Joi 16 Martiu d. M. Ionescu interpeléza pe guvernulu in privinti'a otaririi ce s'ar' fi luat in consiliulu de ministri de a se tramite d. ministru de esterne, cá se repesente interesele tierii pe langa congressulu din Berlinu. D. primu-ministru Bratianu: Caus'a nóstra e asia de drépta incatu nu avem trebuintia de prea multa dibacia diplomatica pentru, cá acést'a cauza se fia pledata cu succesu inaintea Europei. Consiliulu de ministri n'a avut necesitate a discutá, cumu ar' fi bine se se duca la congressulu din Berlinu, pentru ca astadi e aprópe o credintia certa, ca congressulu nu se va intruni.

Lucrulu principalu, care ne preocupa mai multu, e se vedemu, déca suntemu primiti in congressu. Nu e destulu cá cineva se aiba consciinti'a dreptului seu, trebuie se convinga despre acelu dreptu si pe ceilalti; trebuie se facemu pe marile poteri se intieléga, ca e si in interessulu lor a recunósce dreptulu nostru. D. Ionescu dice, ca independenti'a nóstra e faptu implinitu din partea Turciei, dér' se vedemu ce dicu si celelalte poteri, ca-ci dorimu cá tóte se ne recunósca independenti'a. De aceea noi amu cautatu in tóta istori'a argumente si amu disu: noi ceremu acést'a independentia in puterea dreptului, pe care l'amu avut totdeauna in partea nóstra, in puterea capitulatiunilor nóstre recunoscute si consacrate de tractatulu de Parisu, cá facundu parte din dreptulu publicu european, capitulatiuni, cari asigurá dreptulu nostru de a face pace, resbelu si tractate, prin urmare si de a luá parte in congressulu, unde se tratéza despre acele tractate. Astfelu, amu disu poteriloru, nu ne acordati unu dreptu nou, ci unu dreptu, care l'amu avut. Nu facemu dér', decatu a demonstrá, ca drepturile nóstre de statu suveranu si independinte le avem ab antiquo si protestamu in contra argumentului, ca n'am fi luatu parte la tractatulu dela San-Stefano, pentru ca independinti'a nóstra nu erá inca recunoscuta. Amu protestatu si speramu, ca vomu fi ascultati, pentru-ca nu credemu cá Europ'a se póta consimti la procedur'a urmata la inchaierea tractatului dela San-Stefano. Datori'a nóstra e se aretamu Europei, ca nu numai in interessulu nostru, ci mai alesu in interessulu ei este a sustiené drepturile nóstre.

Delegatiunea austriaca.

(Urmare si fine.)

Delegatulu Fluck este pentru o politica de anecsiune séu ocupatiune, ca-ci acést'a ar' recere-o neaperatu interesele monarchiei. Déca e vorb'a de ocuparea Bosniei si a Herzegovinei nu trebuie se uitamu, ca poporatiunea din aceste tieri vorbesce totu limb'a ce o vorbescu la noi croatii, dalmatinii si sudslavii in genere.

Tomassczuk (din Bucovin'a) se declara contra creditulu, din cauza, ca guvernulu nu a precisatu interesele, cari le crede ca le avem in Orientu. Cestiunea orientala a intratu intr'o noua fasa si abia ne aflamu la inceputulu solutiunei ei. Resbelulu de fačia a avut rezultatulu, ca popórele peninsulei balcanice au fostu eliberate prin Rusi'a. Ce ar' fi dér' scopulu unui resbelu contra Rusiei? A liberá pe chrestini, cari fara de aceea sunt liberati? Séu a restabili domni'a turcesca? Aceast'a nu e cu potintia; nu ne remane dér' alt'a decatu se asteptam si se fimu diplomati intielepti. Pe noi ne ajuta vehementi'a, cu care se face propagand'a russésca. Rudirea intre rusi si celelalte popóre slave nu decide, ca-ci se intempla de multei ca rudirea nu duce la amicitia. O reactiune trebuie se vina, nu sciu inse de va fi intielésa la noi. Singurulu remediú 'lu vede intr'o politica amicabile fačia de popórele si statele mici din Orientu cu scopu, cá se paralisamu influinti'a russésca. Vorbitoriulu nu e contra unei ocupatiuni a Bosniei si spera ca Rusi'a nu va luá Basarabi'a.

Kurand'a acusa pe contele Andrásy, ca ar' fi parasitu traditiunile vechi ale politicei orientale austriace inaugurandu o politica propria, care avea de scopu a aplaná certele in Orientu. Pentru acést'a politica a adusu jertfe mari si se credea ca Rusi'a 'i va fi recunoscétoria. Dér' nu fú asia. Rusi'a n'a voit, cá congressulu se se tiena in Vien'a si concentréza trupe la frontariile nóstre. Crede ca Andrásy voiesce se capete dela congressu numai impoternicirea pentru anecsiunea Bosniei. Densulu e inse in contra unei politice de anecsiune, de aceea votéza contra creditulu.

Pater Greuter marturisesce, ca nu are prea mare respectu de diplomati, cari acoperu Europ'a cu ruine si cestiuni, si apoi dice: Credu ca spre a face dreptu 'ti trebuie pučina minte, dér' spre a face nedreptu fara cá se te póta trage la respundere trebuie se fi studiatu multa „Jura“ (Mare ilaritate) Acuma se dice, ca contele Andrásy voiesce se mérga la congressu la Berlinu si pentru aceea 'i trebuiescu 60 milióne. Chiaru cuventulu „congressu“ 'mi insufla frica. Antaiu avuramu congressulu dela Paris si apoi amu perdutu „Itali'a“, dupa aceea avuramu „congressulu“ dela Vien'a (pacea danesa) si urmă desastrulu dela Königgrätz, in fine veni „congressulu“ dela Constantinopolu si acest'a ne-a adusu cererea creditulu de 60 milióne (ilaritate). Se totu vorbesce de jertfele ce popórele Austriei sunt gat'a ale aduce, dá, maghiarii strigara odata „Moriámur“, pentru ca voiau se se lupte. La 14 Apriliu 1849 inse au vorbitu altfelu maghiarii in biserici'a din Debresin. . . Art'a lui Bismarck era se slabésca pe Austri'a nu sciu déca voiesce totu acést'a si acuma, voi vedé. Un'a e claru, ca indata dupa inaugurarea constitutiunei dela 1867 a aparutu brosiur'a lui Fadejeff, care dice ca Austri'a e inimi'a Rusiei in Orientu, ca Rusi'a trebuie se se puna in fruntea slavilor. Ce a facutu Austri'a spre a combate programulu lui Fadejeff? Noi facuramu o lege confesiunala dupa alt'a; s'a gasitu si unu ministru care voiá se strivésca pe slavi de parete; dati numai dati domnilor, póte, ca se sparge inca paretele si slavii voru fi in Rusi'a. Altfelcu totulu inse a procesu Rusi'a. A portatu crucea contra coranului si acest'a e secretulu victoriei sale. . . Totu vorbitu de panslavismu. Dér' unde e resiedinti'a lui, in Petersburg séu Moscva? Nu, panslavismulu 'si afla spriginulu celu mai mare in Vien'a si Pest'a, mai cu séma in politic'a observata pana acuma. Óre sub impregiurarile de acuma ce alta le mai remane slavilor decatu, cá se 'si indrepte privirile in afara? Austri'a ar' trebui se cultiveze si propage ide'a nationala, inainte de tóte ar' trebui se fia dreapta fačia de tóte popórele, ar' trebui apoi se cultive si ideile religióse cumu face Rusi'a. Déca votezu creditulu, nu voiescu se dau unu votu de incredere contelui Andrásy; n'am incredere in ministrulu nostru de esterne, pentru ca densulu a participatu directu la crearea constitutiunei presente“ (Aplause in dreapta.)

Se alegu apoi doi vorbitori generali Herbst contra si Suess pro. Dr. Herbst dice, ca unu tesauru de resbelu are mare pretiu, candu inse acestu tesauru consta numai din note, de care fara de aceea avem destule, nu are nici unu pretiu. Nu vede nici unu folosu ce ar' poté aduce creditulu, dincontra va aduce numai daune economice. Suess vorbesce in numele majoritatii pentru creditu, dupa elu referentulu minoritatii Sturm contra, apoi tienú contele Andrásy o vorbire lunga, a caruia miediu e, ca creditulu trebuie se se voteze

déca Austro-Ungari'a e se remana o putere mare; in fine vorbi referentulu majoritatii Schaup. Punendu-se la votu propunerile se primesce propunerea majoritatii, prin care se incuviintiéza creditulu de 60 milióne cu 39 voturi contra la 20. —

Provisoriulu dualisticu in camer'a austriaca.

Nu de multu s'a fostu disu in acést'a fóia, ca in Austri'a se forméza pe incetulu unu partiu, care voiesce cá provisoriuulu impacarei dualistice se fia prelungitu pe unu timpu mai indelungatu, voiesce cu alte cuvinte se impedece realizarea pactului dualisticu in form'a proiectata. Va fi dér' de interessu a cunósce ideile acestui partiu. Aceste se esprima intr'o cuventare a contelui Coronini tienuta in camer'a austriaca cu ocaziunea deshaterei asupra prelungirii provisoriuului pana la finitulu lui Maiu. Coronini dise intre altele: Asiu dori, cá provisoriuulu se se prelungésca pe o durata mai lunga, pentru cá se avemu timpu a incepe negociari noue spre a ajunge la rezultate mai bune. A voi se fimu unu statu si totu in fapta se avemu doue state, nu se unesce nici-decumu cu mintea senatósá.

In anulu 1867 se grabira, fara a precugetá lucrulu seriosu, a incuviintiá tóte cererile unguriloru avendu in vedere mai multu propri'a slabi-tiune decatu trebuintele imperatiei si asia a urmatu „formarea dualistica a monarchiei“, cá si candu ai poté se formezi unu statu atunci, candu 'lu rupi in doue. Cineva póte se se entusiasmeze pentru centralismu séu federalismu, dér' nu pentru dualismu, pe care 'lu ducemu in spate cu resignatiune pentru ca este lege. In fondu dualismulu este numai o forma neperfecta a federalismulu, adeca impartirea in doue a imperiului fara guvernulu centralu si cu tóte aceste in Cis- si Transilvania centralismulu, care desi nu mai cuprinde tóta monarchi'a, nu a perdutu nimic din rigórea s'a, mai cu séma acolo unde, cá in Ungari'a limba statului ne e o limba din cele mai cultivate.

Dualismulu nici macaru acolo nu s'a aretatu bunu si folositoriu, unde era vorb'a de reinvocarea unoru stipulatiuni prevediute in legile sale. Dice apoi, ca crearea a doue ministere, a doue corpuri de armata teritoriala (honved), schimbarea numelui imperatiei s. c. l. sunt totu pasi retrogradi ai monarchiei. Desbinarea intre cele doue parti ale monarchiei devine inca totu mai mare prin aceea, ca dualismulu pórtá pe frunte stigm'a: „divide et impera“, pe candu tronulu are devis'a „viribus unitis“. Cerculu afaceriloru comune, adauge Coronini, ar' trebui largitu, din delegatiuni ar' trebui se se faca unu parlamentu centralu. Maghiarii ar' trebui se 'si aduca aminte de cuvintele regelui Stefanu: Unius linguae ac unius moris reguum imbecille et fragile est. Cu privilegiulu datu maghiariloru nu se potu impacá nici-decumu celelalte nationalitati, cari se potu provoca, potu fi mandre pe fidelitatea pastrata intotdeauna fačia de imperiu. Monarchi'a nóstra situata in mediuloculu unoru staturi nationale unite si compusa din mai multe elemente are tocmai chiamarea a propaga principiulu de tolerantia nationala si a garantá fiacarui poporu in parte desvoltarea s'a nationala.

Memoriulu

supusu poteriloru garante de catra guvernulu romanu in cestiunea Basarabiei.

Mai multe acte diplomatice si chiaru propuneri directe si oficiale au descoperitu guvernulu romanu proiectulu guvernulu imperiale alu Rusiei de a revendicá districtele ce pórtá numele de Basarabi'a romana. Dobrogi'a ar' fi aneacsata la Romani'a cu titlu de compensare.

Cabinetulu din Bucuresci, credinciosu interpretu al simtiemintelor unanimi ale natiunei, e datoriu catra tieri si catra elu insusi de a se pronuncia cu energia in contra acestui schimbu, a carui'a respingere se intemeiéza pe cuvintele urmatórie:

Rectificarea de fruntaria in Basarabi'a, stipulata prin tractatulu dela Parisu, si reintórcerea la principatulu Moldaviei a unei parti din vechiulu seu teritoriu de pe tarmulu stangu alu Dunarii aveau de scopu satisfacerea unui indoiu interessu de ordine publica européna:

1. A asigurá liber'a navigare a unui riu, care forméza cea mai insemnata artera comerciala a Europei centrale, incredintiandu gurile lui unei tieri d'o insemnata secundaria, a careia constanta diferentia pentru interesele poteriloru erá chiaru prin acést'a sigura.

2. A pune principatele romane, multamita inapoiertii partiale a unei provincii ce le-a apartienutu din vechime, in stare de a indeplini dupa cerintele topografiei si dupa

reunite economice, misiunea ce li se incredintă, cu consimțimentul și în folosul Europei întregi.

Fericită transformare a principatelor și prosperitatea adăunată crescândă a comerțului dunărenu dela 1856 încolo, dovedescu eficacitatea dispozițiilor concertate la aceea epoca.

Câteva amănunte voru probă lamurită esactitatea acestor afirmări.

Istoria arăta, ca activitatea comercială a poporului de pe țărmul Dunării s'a impușinat și s'a dezvoltat în proporție directă cu creșterea și micșorarea atingerii lor imediate cu fluviul.

Tractatele dela 1812 și dela 1829 dedesera Rusiei mai antaiu teritoriul moldovenesc de dincolo de Prutu, apoi intră delta a Dunării. E adevărat, ca rezerve espresse stipulau în favoarea națiunilor riverane liberă navigare a fluviului și ca neutralizarea regiunilor vecine cu gurile rezultă într'unu modu practic din ore-cari interdicții cuprinse în aceste tractate. Cu toate acestea în miscarea lui comerțului la Dunărea de jos, că isbitu de pirohela, deveni timid peste mesura. Elu nu-si reluă energia dezvoltării și a libertății aventului decatu după tratatul dela 1856.

Esaminarea atentivă a influenței, exercitate de întinderea și micșorarea pământului principatelor dunărene, nu numai asupra stării lor economice individuale, ci și asupra totalității traficului european pe Dunăre, permite de a constată variațiunile grabnice și fluctuarile rapede aduse de schimbările de stăpanire pe țărmul stangu alu Dunării. Astfel, Moldavia a cădiu în cea mai tristă slabiciune în urm'a pierderii Basarabiei în 1812, pe candu în 1820, țiera romană a retrasu cele mai prețioase folose din recastigarea oraselor și teritoriilor Brailei, Giurgiului și Turnului.

Possesiunea normală și fara stavile a țărmului stangu alu fluviului de la portile de feru până la gură s'a, nu cu bucată de pământ cu aparțință speciōsă și d'o realitate precară ci cu districtele, cari dau acelei posesiuni valoarea s'a utilă, a avut în totdeun'a, că corolariu aproape matematicu pentru Romania, unu aventu rapede și necurmatu alu comerțului, industriei și culturii sale interioare.

Din contra, candu teritoriile țărmurene au fostu sustrate dela dominațiunea lor, principatele au încercatu turburări adanci, totu atatu de funeste propriilor lor interese, catu și intereselor în genere.

Astfel, diferitele guverne romane, pe rondu unulu după altulu, cari s'au folositu și au fostu victime ale modificărilor seversite, au marturisitu cea mai viuă recunoștință catra puteri, candu instrumentele politice generale și isolate, privitorie la liberarea și integritatea pământului romanesc asigurau prosperitatea s'a, și s'au simțitu durerosu atinse, candu vedeau ciuntita o proprietate, a carei legitimitate se întemeie pe dreptulu istoricu și pe dreptulu natural.

Astfel, protocolulu dela 6 Ianuaru 1857, care, reducendu binefacerile operei dela 1856 a sustrasu Moldovei dela Dunărea pentru a o aneșă la imperiulu otomanu, a redicatu drepte plangeri din partea romanilor.

Acestu protocolu vatemă într'unu modu gravu interesele locale; mai multu, nimiciă efectele salutare ale principiului logic, care și propusese de a garantă neutralitatea Dunării de jos, dandu celor două principate romane pază acestei guri a comerțului european.

D'atunci până astadi Romania a reinouit periodicu reclamarile sale în această privință și staruitoru tagaduire a dreptății, de care s'a isbitu totdeun'a, a fostu un'a din cauzele cele mai de capetenia ale ultimelor evenimente dintre principatul Romaniei și Turcii.

Rusia, carei țiera romană recunoștință ei datorcesc desființarea fortarețiilor turcesci de pe țărmul stangu, a potutu se apretieze dela tratatul dela Akermann încolo, cari erau pentru principate condițiunile cele mai ferice.

Acestu actu de dreptate și prudență politică, premergatoriu alu ideilor, cari fora indoiela au inspiratu pe semnatarii tratatului din Parisu, a remediatu în parte rău'a stare, în care lancediau principatele, de candu armatele otomane instalasera statornicu în fortarețiile romane dela Dunăre, și de candu Basarabiă fuse d'o dată și pentru antaiă ora deslipită de Moldova în 1812.

Este dreptu a conveni, ca mai în urma tratatelor dela Ackermann, Adrianopolu și Parisu au îmbunătățit în parte situațiunea principatelor și au însemnatu pe rondu pentru ea propasuri memorabile în calea civilizațiunei și propasirii. Și Romania, instruită prin trudită ei esperiență și prin binefacătoriă generosită a Europei, pune unu însemnatu prețiu pentru menținerea fruntariilor sale actuale, pe cari înăpoierea deltei Dunării le ar face complete și normale.

Sebimbulu oferitu acumu ar fi cu totul pagubitoriu principatului.

E de ajunsu în adevăr a examina configurațiunea locurilor pentru a se convinge, ca pierderea țărmului basarabeanu ar face durerosă și imprevizibilă pentru guvernulu romană menținerea sub dependință s'a a Dobrogei, pe care unu fluviu latu o separă de corpulu țierei și cu

care autoritatea centrale n'ar' avé alte comunicațiuni decatu baltile nepracticabile situate în josu de Calarasi și până la Brailă.

Neprivindu d'ér' decatu această față a cestiunei, neconsultandu, în afara de ori-ce alta considerațiune de istoria, de dreptu și de politica generale, decatu numai interesele materiale, economice și administrative ale țierei, este învederatu, ca parasirea Basarabiei romane ar' aduce pentru tota Romania cele mai vatemătoare rezultate, ca-ci dobândirea Dobrogei, indată ce se va perde țărmulu stangu alu Dunării, care e adevărata și singură cheia a țărmului corespondente, nu va mai fi decatu o incurcatură, o sarcină și pôte unu pericolu permanentu.

Este ore adevăratu, ca mutarea dominațiunei romane asupra porțiunii, cu care se termină Dunărea, va inaugura în profitulu Romaniei o era mai frumoșă, incredintandu'i pază exclusivă a gurilor fluviului, alu carui caracteru de neutralitate absolută ar' fi din nou și riguros confirmatu?

O favoară astfelu de restrinsă, o garanță pentru neutralizarea Dunării, organizată în astfelu de condițiuni, n'ar' fi decatu illusoria, ca-ci este vedutu, ca stăpanirea țărmului stangu între Reni și Ismailu, în partea unde nu este încă începută ramificarea, pune circulațiunea fluviului la deplină discretiune a ori-carei mari puteri militare, stabilită pe acestu țărmu.

Nu este ore acestu motivulu prevedetoriei circumspecțiuni, care a otaritu pe Europa se revedească și se rectifice, la 1857 antaiă lucrare a comisiunei internaționale însărcinată în virtutea tratatului din 1756, de a fisă noule limite între Moldova și Basarabiă rusa? Otarierea marilor puteri de a atribui Romaniei Bolgradulu și Tabaculu n'a fostu ore făcută pentru a închide ori-ce comunicațiune cu Dunărea prin laculu Ialpugu?

Modificarea acumu proiectată și propusă ar' lipsi d'ér' pe Romania de mijloacele de acțiune neapertu trebuincioșe atatu pentru propasirea s'a materială, catu și pentru deplinirea regulată a misiunei de ordine publică, ce i-a fostu rezervată.

Ar' fi celu puțin imprudență din partea guvernului romanu, a deveni stăpanu pe gurile Dunării și a luă asupra răspunderea pentru paza lor, fora a avé că bāsa țărmulu basarabēnu, a carui numai stăpanire legitimă i-ar' permite se apere cu eficacitate anecșele, a caroru stăpanire i-s'ar' conveni.

Prevederea unei amortiri secure în miscarea comerțului dunărenu, prevedere forte îndreptată prin studierea nepartinitorie a trecutului este în ochii romanilor o amenințare pră de temutu, pentru că toate silințele lor se tinda a o înlătură. A distruge și a compromite siguranță liberei circulațiuni pe fluviu, este a paraliză și a împedecă dezvoltarea treptată a statului romanu. Datele elocinte ale statistice, și notiunile irecusabile ale topografiei, concurgu pentru a probă dreptatea acestei asertiuni.

Pe langă aceste argumente curatu economice mai vinu considerațiuni mai înalte de ordine politică.

Pierderea Basarabiei în urm'a sacrificiilor de sange și de bani, în schimbulu caror'a Romania speră o mai bună recompensă, pierderea Basarabiei a dou'a di după proclamarea independenței, ar' produce în țiera o scuduire, ale carei urmări ar' poté se devina desastroșe. Apartiene Europei atatu de îngrijită pentru a face mai statornică o pace chiamată de dorințele și nevoiele tuturor, că se înlatură pericolulu unor noue turburări în Orientu.

Acestu e aspectulu cestiunii, pe care guvernulu romanu țiene mai cu sēma se lu semnaleze binevoitoru atențiuni și perspicacității luminate a cabinetelor europene.

Cea mai scumpă dorință a s'a e de a conservă cu lealitate și a țiené cu demnitate postululu de onore, ce i-a fostu desemnatu la gură marelui canalu, prin care se face comerțulu Europei centrale cu Orientulu.

Este d'ér' o datorie imperioșă pentru cabinetulu din Bucuresci, se declare poteriloru, cari la 1856 au avutu încredere în națiunea romană, ca în nouă pozițiune, creată de curendu Romaniei prin valoroșele sale sacrificii, numai stăpanirea Basarabiei și a deltei dunărene pôte se consolideze principatulu în independință lui. Prin această s'ar' asigură o isbandă reală întru împlinirea misiunei ce i-a fostu incredintată dela 1856 prin prevedetorie liberalitate a Europei, de a fi pazitoriu neadormitu și credinciosu a liberei navigațiuni pe Dunărea de jos.

Bucuresci, 25 Febr. (9 Martiu) 1878.

De langă Somesulu mare.

Dle Redactoru! Este salutaru că totu ce se întempla între poporulu nostru romanu chiaru și în cele mai ascunse comune se se comunice cu publiculu romanu, pentru că se fia în curentu cu toate evenimentele din patria. Astadi cu bucuria prindu pēn'a a mana și te rogu dle redactore a-mi permite, că în colonele prețioșe foi ce redigeți se comunicu onoratiilor lectori următoriele:

În 19 Marte a. c. s'au ținutu în școlă confesională gr. c. din comunitatea opidana Rodna vechie Dist: Naseudului esameulu cu școlarii pe semes-

trulu primu. La această serbătoare școlastică am avut plăcerea a fi și eu de față. Esamenulu s'a începutu cu școlarii din clasă I-mă, unde amu vedutu unu numeru frumosu de prunci, care amesuratu etatii loru fragede au răspunsu binisoru.

Una înse din cele ce am observatu aici ar' mai fi de doritu, că adeca dlu invetiatoriu din această clasă se fia și mai activu, se desvōlte mai mare energia. După aceea s'a începutu esamenulu în clasă a II-a unde funcțiunea că invetiatoriu dlu Silvestru Maresianu. Răspunsurile școlariilor clasei acesteia erau catu se pôte de chiere și sigure, încatu au încantatu pe toti cei prezenti și au implutu animele ascultatoriloru de bucuria, de aceea toti școlarii acestia au primitu și premie. Asemenea trebuie se laudă tactulu și portarea numitulu invetiatoriu față cu elevii sei, precumu și punerea întrebărilor, cari erau catu se pôte de nimerite.

Mi s'a mai spusu că densulu totdeauna a avut esamene cu bunu rezultat. Onore unui asemenea invetiatoriu, care, — și cunōșce misiunea chiamarei sale și este unu adevăratu apostolu alu culturii. —

Pe catu m'a încantatu înse răspunsurile prunciloru pe atata m'a pusu în uimire tristă descoperire ce am făcutu ca: școlă confesională romană din Rodna vechie se țiene prin case private luate în chiria pe contulu confesiunei gr. c. clasele fiindu despartite una de alta și toate aceste din cauza, ca edificiele școlastice proprietatea privată a confesiunei gr. cat. au fostu luate cu forță de catra organele înaltulu regimulu și întrensele s'a asediatu școlă de statu a minariloru din Rodna.

Mi s'a mai spusu, că minarii de acolo încă au avut școlă confesională romană catholică destul de corespunzătoare, care s'a clăditu pe pământu granitarescu donatu de romani exclusivu spre scopuri școlastice: d'ér' ce se vedi, această zidire de școlă romano catholică astadi o folosescu domni minariloru din Rodna de casina! Nu este tristă și dorerosă această procedere?! Ei facu din școlă lor casina și pe romani îi dau afara din clădirile propriu spre a asedia întrensele școlă minariloru?!

Onore înse presidiulu și comisiunei școlastice romane, care nici în față astoru furtune nu desperă, ci înfruntandu barbatescu cu armele legei toate pericolele, rabda cu anima de pētra nedreptățirea ce li se face. Pe școlă lor nu potu de catu se fia mandri, ca-ci fia școlă ori și unde numai obiectele de invetiamentu se se predé bine și esactu în adevăratulu întielesu alu cuventului.

Unu óspe.

Diecesă Oradiei-mari. (Tractulu protopopescu de Codru. Supurulu-inferioru, 29 Mart.) Rogare catra magnificulu și reverendissimulu domnu Vasiliu Nyisztoru, vicariu-generalu-capitulariu.

Magnifice și reverendissime domnule vicariu-generalu-capitulariu! Informațiunile primite pe calea diaristice, despre dubiă și regretabilă stare a fondurilor nostre diecesane, au surprinsu d'ér' și mai multu au consternatu pe toti interesatii de salutară destinațiune a acelor fonduri diecesane.

Animele fiindu patrunse de anxietate, confuziunea împreunată cu dorerea se manifestă pretăndenea că nicicand altadata între frați — asia și între frații condistrictuali ai tractului de Codru.

Este necesitate imperativă: a se pune capetu incertitudinei, a se clarifică dubietatea în causă această confusă-controversă.

Dorerea comună, concepută din primitele informațiuni publice, recere mangaiere, alinare. Leaculu nimeritu, iute aplicatu este mai eficace.

Mai tolerabilă este certitudinea fia și dorerosă, decatu dubietatea — firear' chiaru și nefundată.

Din aceste momente veni și eu în consonanță cu ceilalti frați din venerandulu cleru diecesanu, rogandu umilitu pe Magnificentiă Vōștră vicarială: Se binevoiti a ne convocă catu mai curendu pe toti assessorii consistoriali în consistoriu plenariu, spre a ne destepță în această causă de comună și suprema interesare.

Pastrandu-ve altmintrea afectele de celu mai profundu respectu și veneratiune, am remasu că totdeuna

alu Magnificenței Vōștre preadevotatu

Georgiu Iuhász,
assessoru consist., protopopu alu tr. de Codru
și archidiaconu onorariu.

Supurulu-inferioru, 29 Martiu 1878.

Despre armată romană.

„Nord. Allg. Ztg.“ primesce din Bucuresci cu dată de 21 Martiu o corespondență, ce se

ocupa cu situatiunea armatei romane, caracterisandu organismulu ei in genere, precumu si cativa oficeri superiori in parte. Ea dice, ca armata romana, actualmente sub arme e de 60,000 soldati si ca in ministeriulu de resbelu se desfasia o activitate energica atatu pentru redicarea contingentului, catu si pentru completarea materialului de resbelu. Corespondentulu i-a placutu cavaleri'a, la care cararasi cu tota intrebuintiarea neintrerupta posedu cai buni. Trecundu la statulu de oficeri, dice:

„In genere oficerii inferiori s'au sciutu distinge prin resbelu, mai bine decatu comandantiiloru. Dintre acesti din urma s'a deosebitu mai multu generalulu Cerchezu, care a comandatu inaintea Vidinului si conduse in specie lupt'a dela Smirdanu. Colonelulu Anghelescu s'a destinsu asemenea prin bravura si circumspectiune. „Intrigi de rivalitate inse, de cari armata romana patimesce in genere tare, au impedecatu numirea s'a ca generalu, care a fostu oferita de alta parte fratelui „seu.“ Generalulu Manu, care a fostu si capitanu in serviciulu prusianu, trece acumu ca si mai inainte de celu mai capabilu si patrundietoriu conducetoru romanu, si trebuie privitu ca unulu ce in impregiurari grele e chiamatu in prim'a linia de a conduce armata.

„O atentiune speciala merita mai departe fostulu oficeriu de statu majoru austriacu Groz'a, la dispositiunile si cu conlucrarea carui'a s'a esecutatu manoper'a de incongiurare, care aduse in man'a romaniloru redut'a Griviti'a. In timpu de 8 luni acestu oficeriu s'a inaltiatu la gradulu de majoru. In contrastu cu acest'a e in catva colonelulu Lahovari, care, de si acoperitu cu decoratiuni, e inse acusat, ca a causatu prin dispositiunile sale sacrificare zadarnica de soldati multi cu ocaziunea asaltulu la Griviti'a. I se imputa, ca s'a rediematu fora nici o preocupare pe recunoscerele facute de oficerii russi. Recunoscerea esecutata de unu june oficeriu russu din corpulu topograficu n'a relatatu de catu ecistenti'a unei singure fortificatiuni pe inaltimile Grivitzei. Apretiarile armatei desemma pe generalulu Cernatu ca pe o persona forte iubita, nedestulu de formatu inse pentru datori'a s'a. Mai aspre sunt apreitiurile asup'a colonelulu Slaniceanu si a altor'a.“

„R. L.“

Diverse.

(Leo XIII si Tiarulu.) Pap'a a adresatu Tiarulu o scrisore, in care 'si esprima parerea de reu, ca intre santulu Scaunu si Maiestatea S'a imperatulu Russiei relatiunile nu mai sunt cele de mai inainte. „Ne adressamu, dice, catra anim'a generosa a Majest. Vost'ra imperiale spre a dobandi pace si liniste pentru consciinti'a supusiloru catholici ai Russiei.“ Tiarulu a respunsu, ca si dorinti'a s'a e a intretiené relatiuni bune cu Santulu Scaunu. Toleranti'a religiosa e in Russi'a unu principiu consantitu prin traditiunile politice si datinele nationale. „Santi'a Vost'ra pote fi incredintiata, ca in Russi'a se va acorda bisericeii catholice ori-ce protectiune ce sta in armonia cu legile fundamentale ale statulu.“

(Navigatiunea pe Dunare.) Tote obstacolele — anuntia „Monit.“ — cari impedecau intrarea vaselor in Dunare despre mare, au fostu ridicare, precumu si minele, cari se gasieau mai in susu de Brail'a. Navigatiunea e der' cu totulu libera in acest'a parte. In ceea ce privese inse cursulu riului intre Cernavod'a si Kasovat'a desi tote torpilele russesci au fostu scose nu se pote asigura circulatiunea din cauza, ca nu se scie positivu numerulu torpileloru aruncate de turci. Scoterea loru cu tote aceste se urmaza necontentitu si peste curundu se spera, ca albi'a riului va fi pe deplinu curatita.

(Escesse russesci in Romania'a.) D. Cogalniceanu a disu in camera, ca sarcin'a ministeriului de esterne a devenitu de cinci-ori mai grea, din cauza, ca pe langa corespondenti'a diplomatica mai reclama multu timpu corespondenti'a conflictelor, neintielegeriloru si diferiteloru certe cu autoritatile russesci. Caracteristice pentru portarea russiloru in tierra sunt urmatoriele doue casuri ce i-se comunica, „Telegrafulu“ din Bucuresci: — Unu baiatu vendietoriu de diuarie la gar'a Filaretu, avea spre vendiare nesce carti russesci. Comandantulu russu alu garei voia se le confiscu, ca si cumu s'ar' fi aflu in Russi'a; copilulu se opuse der' fu indatu pe man'a gendarmiloru, er' cartile 'i fura aruncate de comandantu in focu. Mai multi cetatiani au protestatu

in contra acestui actu arbitrariu, au spusu comandantulu russu, ca politi'a garei pentru romanu e incredintiata d-sale, ca 'si insusesse drepturi, cari nu le-ar' pote ave decatu in Russi'a s. c. l. Cu tote aceste oficerulu russu nu a incetatu a ameninti'a pe copilu. — Unu altu faptu s'a mai petrecutu intre altele multe intrunu restaurantu din Bucuresci. La o mesa se aflau doui oficeri romani si unu teneru oficeriu turcu, prisionieru. Cate trei convorbeau in limb'a franceza asup'a resbelulu din urma. Oficerulu turcu manifesta cea mai mare simpatia pentru armata romana; recunosea, ca ea e adeverata potere militaria si declara, ca facia cu russii, ea este de o superioritate necontestabila. Tote aceste convorbiri erau ascultate cu atentiune de nisce oficeri russi dela o mesa de alaturi, cari desiertau o sticla de siampania. Unulu din ei se scola si adresandu-se catra turcu c'unu aeru brutalu dise, ca nu trebuie se faca distinctiune intre armata russa si romana, cari au fostu aliate si ca nu e ertatu lui, prisionieru „se insulte“ — afirmatiune neadeverata — armatele Tiarului. Oficerulu turcu voia se esplice intielesulu cuvintelor sale, der' fiulu nordulu ei aplica doue, trei palme. Nenorocitulu prisionieru nu potu dice nimicu; cateva lacrimi 'i cursera numai din ochi, ca semnu alu dorerei si indignatiunei legitime ce incerca. Romanii protestara, der' poternicii lor aliati se facura imediatu neveduti.

Sciri ultime.

Ce resultatu a avutu missiunea generalulu Ignatieff la Vien'a? Remanea-va Austro-Ungari'a neutrala seu nu? Aceste intrebari preocupa tota press'a europeana. Nu se scie inse nimicu ce ar' indreptati a conchide cu siguritate la atitudinea viitore a monarchiei nostre. Se anuntia, ca missiunea lui Ignatieff ar' fi remasu deocamdata fora resultatu. Andrasy se-i fi desvoltatu programulu positivu pentru reconstruirea peninsulei balcanice. Dupa acest'a ar' cere Austro-Ungari'a, ca influinti'a ei se se estinda pe partea vestica a peninsulei, asia incatu Munteuegru, Serbi'a, Bosni'a, Herzegovin'a si Albani'a se fia sub protectiune austro-ungara.

D. Ion Bratianu se afla de cateva zile in Vien'a. Judecandu dupa diuariele oficiose calatori'a lui nu va remane fara resultatu. Guvernulu austro-ungaru se fia aplecatu a lua Romani'a in scutul seu.

Regin'a Angliei convoca printr'o proclamatiune tote reservele pe diu'a de 19 Aprile. Lordulu Salisbury declara intr'o nota ca Angli'a nu pote accepta tractatulu dela San Stefano in totalitatea s'a.

Ajutorie pentru raniti.

Reginulu-sasescu, 18 Ianuariu 1878.

List'a Nr. 2 a contributoriloru pentru ostasii romani raniti in resbelulu orientalu. Cerculu Gurghiului la persona dlui Leonu Lupu, colectantu Patriciu Barbu, adv. in Reginu:

Alesandru Ternoveanu, proprietariu in Falfalau 1 fl. 50 cr., Constantinu Danciu propr. in Nadosu 50 cr., Leonu Lupu, parochu gr.-cath. in G.-Hodacu 2 fl., Aronu Lupu, parochu gr.-or. in G.-Hodacu 1 fl., Anastasi'a Lupu, preotu gr.-or. in Hodacu 50 cr., panza 7 coti vechi si 1 stergariu; Poppu Florea, jude com. in Hodacu 1 fl., Leonu Lupp, invetiatoriu conf. gr.-or. in Hodacu 50 cr., Isidoru Lupu, invetiatoriu gr.-cath. in Hodacu 20 cr., Isidoru Marcu, cancelistu not. cerc. in Ibanesti 20 cr.; Din G.-Hodacu: Farkas Nicolae a Koznni, economu 20 cr., Farkas Ilie, curatoru gr.-cath. 20 cr., Niculics Ionu a Stratonu, proprietariu 20 cr., Neculics Vasilie a Petri 20 cr., Harsan Vasilie a Sandului 20 cr., Farkas Goricu, subjude com. 30 cr., Frandes Mari'a 10 cr., Manu Simeonu l. George 30 cr., Poppu Vasilie a Panti 40 cr., Farkas Dumitru a Safti 30 cr., Danu Ionu 30 cr., Neculics Dumitru l. Vasilie 20 cr., Fejer Leonu l. Stefanu 10 cr., Vasiliu Lupu 1 fl., Manu Florea l. George cu consorta Iu'a 1 fl., Harsanu Nicolae a Sandului 50 cr., Harsanu Gavrilu a Sandului 10 cr., Harsanu Simionu 10 cr., Harsanu Ioanu 10 cr., Poppu Iacobu l. Vasilie 40 cr., Poppu Vasilie 20 cr., Feri Alesandru 10 cr., Feri Simionu l. Mihail'a 10 cr., Farkas Gligore l. Simionu 20 cr., Farkas Simionu a Florei 1 fl., Farkas Marisc'a l. Simionu 50 cr., Farkas Ioanu l. Simionu 50 cr., Feri Vasilie l. Toaderu 20 cr., Feri Sandu l. Toaderu 20 cr., Tomsa Toaderu 20 cr., Iacobu Florea, curatoru gr.-or. 9 fl. 50 cr., Farcas Florea a Todiresei 1 fl., Farkas Vasilie l. Ionu 40 cr., Farkas Iacobu l. Ionu 40 cr., Farkas Petra Anastasi 20 cr., Dimitrie Lupu, propriu 1 fl., Nastasi'a Lupu l. Dumitru 40 cr., Constantinu Chirtes din Ibanesti 20 cr., Danu Ionu Ceterasiu din Ibanesti 1 fl., Petru Craciunulu 40 cr., Gliga Cosma 20 cr., Danu Ilie Vasiliu 20 cr., Suceav'a Gores 10 cr., Gliga Silie 20 cr., Danu Alex'a 20 cr., Suceav'a George 20 cr., Gliga Filimonu 20 cr., Todoranu Vasilie, epitropu 20 cr., Todoranu Andreiu 20 cr., Danu Vasilie 20 cr., Petra Ionu 10 cr., Cofari Petra 20 cr., Ionu Petru, capelanu in Ibanesti 1 fl., Nestoru Suceava, jude com. 1 fl., Gliga Basiliu, collectoru in G.-Libanfalva 3 fl., Iuliu Marelce, invetiatoriu 60 cr., Gliga Nicolae a Leontioei 20 cr., Dela mai multi din Ibanesti

1 fl. 30 cr., Dimitrie Cornea, parochu in Ibanesti 2 taleri, Bucuru Anic'a 1 fl., Nicolae Mantia sen., not. cerc. 1 fl., Ecaterin'a Mantia sen. 50 cr., Ecaterin'a Mantia jun. 50 cr., Ioanu Racotianu, parochu gr.-cath. 1 fl., Moldovanu Ioanu alu Floarei din Hodacu 30 cr., Manu Petru a Gichii 10 cr., Farcosi Toderu a Gichii 30 cr., Manu Dumitru a Mariuchei 40 cr., Necolici Pantea 20 cr.; N. N. din Ibanesti 2 merindare, Gavril'a Ciobescu, parochu 1 fl.; Din Solovestru: Mari'a Precupu, preotesa 1 taleru la 1 fl., 1 stergariu si siarpe de inu 45 dgrame, Moldovanu Antonu 45 cr., Kerek Petru a Furiu 40 cr., Kota Stefanu 30 cr., Zehanu Loagyeru 15 cr., Iosifu Anc'a, cantoru 1 fl., Petru Precupu, preotu 40 cr., Alesandru Ternoveanu, preotu romanu in Orsiov'a 2 fl., Anastasi'a Ternoveanu, protesa 1 fl. Sum'a totala este in list'a Nr. 2 43 fl. 20 cr., 3 taleri in argintu la 1 fl., 7 coti de panza, 2 stergare, 2 merindare.

Sz.-Reginu, in 31 Decembre 1877.

Marinovits. Patriciu Barbu, colectantu.

Cu 1 Apriliu st. v. 1878 se incepe unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

pe triluniulu Apriliu, Maiu si Iunlu

Rogamu pe domni aceia, a caroru abonamentu espira cu 31 Martiu st. v. ca se grabesca cu reinoirea lui, deca voiescu ca se li se tramita foi'a regulatu.

P. T. domni noi abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele esacte, aratandu si posta cea mai a prope de loculu unde locuiescu.

Pretiuulu abonamentulu este: pentru Brasiov 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a cu posta: 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, er' pentru strainatate 12 fl. (seu 28 franci) pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Nr. 233.

1-3

Concursu.

Spre ocuparea posturilor de vice-notari impreunate cu functiunea de tutori publici comunali in comunele afiliate.

1. Dragasiu, Sambat'a superioare apusana, Sambat'a superioare resariteana, si Vistea superioare cu leafa anuale de 140 fl. cu locuinti'a in Dragasiu.

2. Besimbacu, Sambat'a inferioare, Vistea inferioare cu leafa anuale de 80 fl. cu locuinti'a in Vistea inferioare.

3. Arpasiulu inferioare, Corbi, Ucea inferioare si Ucea superioare cu leafa 120 fl. si locuintia in Ucea inferioare.

4. Arpasiulu superioare, Opri'a Cartisiora, Strza Cartisiora si Scoreia cu leafa anuala 130 fl. si locuintia in Strza Cartisiora.

5. Porumbaculu inferioare, Porumbaculu superioru si Sarat'a cu leafa 120 fl. si locuintia in Porumbaculu inferioare.

6. Gainariu feldiora, Kolun, Rucaru si Noulu romanu cu leafa 120 fl. si locuintia in Noulu romanu.

7. Carti'a sasiésca numai ca tutore comunulu cu leafa de 40 fl. pe anu si locuintia in Carti'a sasiésca, — se escrie, pe bazea conclusulu onoratei comisiuni municipale comitatense din siediinti'a tienuta in 3-a Octobre 1877 pt. 113 alu protocolulu si pe bazea art. de lege XX § 173 din anulu 1877, prin acesta concursu cu terminulu de 12-a Aprile a. c. st. n.

Se provoca deci toti aceia, cari voiesca a concura la unulu din acesse posturi specificate, sesi inainteze suplicele instruite cu documentele cuvenite la subscrisulu negresitu, pana la terminulu defiptu, pentru ca cele mai tardiu ajunse nu se voru lua in considerare.

Oficiulu pretorialu.

Arpasiulu inferioare 28-a Marte 1878.

Negrilla, pretore.

ANUNCIU.

Subscrisulu are onore a face cunoscutu, ca a deschisu in strad'a scheiloru Nr. 143 magazinulu seu de

haine barbatesci si pentru copii

dupa mod'a cea mai noua, precumu si vestiminte pentru preoti bisericesci si afara de biserica si se recomanda onoratalu publicu, promitiendu serviciu promptu si pretiuri moderate. Pre lenga acest'a face totodata cunoscutu, ca magazinulu seu s'a provediutu cu diferite marfuri de diferite materii.

2-2

Ioanu Bidu.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografia: Ioane Gott si fiu Henricu.